

A vizsgálat kvalitatív részének eredményei

A kutatás kvalitatív módszereiről...

- 3 megye, kilenc település
- Módszer: Interjúk és fókuszcsoportos beszélgetések
- Célcsoport: 5. év 8. osztályos tanulók, szülei és tanáraik, valamint megyénként egy szakértői csoport
- Fő kérdések:
 - Szerintetek mi a drog? (alkohol, nikotin, gyógyszer is.)
 - Miért használnak az emberek drogot?
 - Mi a hatása a drognak?
 - Szerintetek ártalmas-e drogot használni? Miért?
 - Hol szoktak az emberek drogot használni? Mikor? Mennyire nehéz hozzájutni?
 - Szerintetek meg kell akadályozni, hogy valaki drogot használjon? Miért?
 - Hogyan tudja az iskola segíteni, hogy a gyerekek egészségesek maradjanak?
 - Ti mit tudtok tenni, hogy egészségesek maradjatok?

A gyerekekkel végzett fókuszcsoporthoz tartozó interjúzás módszerei

- **Story kocka:** Gyerekek által kitalált történet a kockán szereplő szimbólumok és /vagy maguk által tervezett kockák segítségével. Projektív felület is. - *Túl absztrakt a peremhelyzetű gyerekek körében*
- **Vizuális kreativitás:** A gyermek kifejezheti belső folyamatait, képzetait, érzelmeit a külvilág és önmaga számára. A kreatív fókuszcsoporthoz tartozó foglalkozás keretében a gyerekek vizuálisan jelenítették meg az általunk meghatározott keretek közt a droggal kapcsolatos információikat, vélekedéseiket. – *Változó hatékonyságú*
- **Dráma:** Kísérletünkben a Dorothy Heathcote által kifejlesztett ún. szakértői játék egyik változatát kínáltuk a résztvevőknek, ami a dráma egy speciális formája. Lényege, hogy a foglalkozásvezető megrendelőként lép fel, valaminek a létrehozásában (pl. látványterv, tervrajz, könyv, vagy esetünkben egy sorozat forgatókönyve) kéri a résztvevők segítségét. A résztvevőknek olyan megrendelést kínáltunk, ami saját életük tapasztalati szakértőivé teszi őket. A játékot a „segítségre szoruló tanári szerepből” működtettük. – *Megbízható, informatív módszer*

EREDMÉNYEK

A kutatás körülményei

- Komoly szocializációs hátrányok
- Figyelem és megértési problémák
- Együttműködési készség hiánya
- erőszak
- Számos esetben diagnosztizálatlan és kezeletlen tanulási és magatartási zavarok

Megyéenkénti különbségek: Baranya Borsod Szabolcs

A települések és meghatározó problémáik

- Munkalehetőség hiánya, közmunka
- Elmaradott infrastruktúra és közlekedés
- Szabadidős lehetőségek hiánya
- Szegregáció és diszkrimináció
- A kreativitás és a problémamegoldó készség hiánya – a szakemberek körében is
- Tanult tehetetlenség
- Elvágódás - frusztráció

Életmód és káros szenvedélyek

- Jó – finom – egészséges
- Dohányzás - normatív
- Alkohol – alkalmanként, de akkor mértéktelen
- Energiaitalok - normatív
- Gyógyszerek – visszaélészerű használat jellemző

Droghasználat

- A jövedelem megérkezését követően fokozott az alkohol- és drogfogyasztás.
- Az áthidaló időszakokban a terjesztő hitelez, vagy házilag előállított drogok
- A drogfogyasztás elsődleges célja a kábultság, módosult tudatállapot elérése, a realitás érzékelésének időszakos megszüntetése, ám a hatásmechanizmus lényegtelen szempont
- Az alkohol- és drogfogyasztás a fizikai erőszak megnövekedésével jár, a közösség belső hierarchiáját meghatározó szervező erővé válik már a kisebbeknél is.
- **A drogfogyasztás csak tünet, egy olcsó eszköz a reménytelenség és kilátástalanság időszakos feledésére**
- **Minél inkább entrópiás a település és iskola, annál fiatalabb életkorban találtunk olyan tanulót, aki rászokott a cigarettára, volt részeg és vélelmezhetően már kipróbálta a drogot.** A nyolcadikosok körében már mindenhol detektálhatóak voltak a deviáns fiatalok, de minél kevésbé volt szétesett a település és az iskola, annál inkább periférikus helyet töltöttek be az osztályközösségben.

- Droghasználat **okai**

„menő” – rászoktatják őket – **szomorúak,
problémájuk van**

- Válaszlehetőségek

Bezárás – rendőrség – mentő **hatalmi
megoldások**

Veszélyeztető és protektív faktorok

- Jól láthatóan az iskolai viselkedés és fegyelmezettség nem független a helyi társadalom állapotától, a szülők nevelési módszereitől és az iskola pedagógiai kultúrájától. Minél nagyobb az entrópia a felnőtt társadalomban, annál inkább leképeződik ez az iskolában.

1.) **A települési entrópia** tetten érhető a

- szegényes infrastruktúra, rossz közlekedési lehetőségek, közművesítés és aszfaltozás hiánya a szegregátumban,
- gyér helyi szórakozási lehetőségek
- előítéletesség,
- szegregátum léte,

2.) **Család – szülők**

Szegénység, nélkülözés, rendezetlen családi viszonyok, nem megfelelő szülői minták, káros szenvedélyek, túlzottan megengedő nevelési kultúra, „korai felnőtt státusz” vagy túlféltés

Veszélyeztető és protektív faktorok

3.) Iskola - pedagógusok

- iskolai pedagógia színvonala
- nincs közösségépítő funkciója (szabadidős programok, élmények hiánya)
- Segítő személyzet hiánya, eszköztelenség
- Pedagógusok-szülők közötti kapcsolat hiánya vagy destruktív jellege, hibáztató attitűd
- korai szelekció, szegregáció formájában

4.) Intézmények – szakemberek (eü, szociális, civilek)

- helyi elit konfliktuskezelési képessége, kreatív energiái, a kiégettség szintje
- Együttműködés minősége az intézmények között
- Eszköztelenség, adminisztrációs terhek

Minél inkább entrópiás a település és iskola, annál fiatalabb életkorban találtunk olyan tanulót, aki rászokott a cigarettára, volt részeg és vélelmezhetően már kipróbálta a drogot. A nyolcadikosok körében már mindenhol detektálhatóak voltak a deviáns fiatalok, de minél kevésbé volt szétesett a település és az iskola, annál inkább periférikus helyet töltöttek be az osztályközösségben.